

دستور العمل

آموزش علمی و ضوونماز (سودای بندگی)

ویژه دانش آموزان آشنایی (دوره ابتدایی)

سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ لِسَعْيِهِ وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ

"انبیاء / ۹۴"

"پس هر که کارهای شایسته انجام دهد و مؤمن باشد سعی او مورد ناپاسی قرار نمی گیرد و ما نویسنده اعمال او، هستیم"

مقدمه:

نهادینه ساختن فرهنگ انسان‌ساز نماز در مدارس، نمایان‌سازی جلوه‌ی تمام‌نمای مظاهر بارز دینداری و معنویت است.

در حقیقت اگر رویکرد برنامه‌ریزی دینی مبتنی بر ایمان درونی یعنی برنامه‌ریزی مبتنی بر قلب باشد؛ آنگاه می‌توان به فلسفه تربیت دینی و برپایی شکوهمند و مشتاقانه مراسم عبادی «نماز» در مدارس پی برد. روش‌هایی که در آن دانش‌آموزان با مشارکت خود انگیزه و شور و شوق بالنده در انجام این تکالیف همت می‌ورزند و آن را به منزله یک نیاز حیاتی در رشد و تعالی و روح و روان خود تلقی می‌کنند. از آنجا که دانش‌آموزان براساس توانایی‌های جسمی، روانی و شرایط و مقتضیات اجتماعی به تدریج مستعد پذیرش آموزه‌های دینی می‌شوند، می‌بایست تفاوت در استعدادها، ظرفیت‌ها، نیازها، خواسته‌ها و سلیقه‌ها و تأثیرات گوناگون محیطی بر دانش‌آموزان دارای معلولیت‌های جسمی، ذهنی، رفتاری و ... در عرصه نماز مورد توجه قرار گیرد؛ در غیر این صورت منجر به آسیب‌های تربیتی خواهد شد.

ضرورت:

مقتضیات ادب در برابر باری تعالی و ایستادن در آستان جلال و عظمت او اقتضا می‌نماید که نماز با بهترین آداب که بر گرفته از اصول حاکم بر دین، یعنی کلام خداوندی و سیره گفتاری، رفتاری نبوی و علوی شکل گیرد. از این منظر همواره پیشوایان دینی نسبت به یاددهی احکام دین به ویژه وضو و نماز همت گماشته و تلاش می‌نمودند معارف بلند دینی را به شکل عملی آموزش دهند به طور مثال: حضرت علی (ع) فرزندش را به کنار نهر آبی برد و با مشارکت او، وضو را آن گونه که می‌بایست، عملی به وی آموزش داد.

مخاطبین:

دانش آموزان دختر و پسر دوره ابتدایی، به دلیل موقعیت سنی و شادابی روحی آنان همواره نسبت به دریافت دانش به ویژه معارف دینی اشتیاق دو چندان نشان می‌دهند؛ که اگر از این فرصت در راستای آموزش معارف دینی به ویژه وضو و نماز استفاده گردد؛ در نهادینه ساختن احکام الهی در وجود پاک این عزیزان بسیار مؤثر خواهد بود.

شیوه اجرا:

- ۱- رئیس اداره آموزش و پرورش استثنایی استان مسؤل اجرای دقیق طرح می‌باشد.
- ۲- رئیس اداره آموزش و پرورش استثنایی استان موظف است برای مجریان طرح ابلاغ صادر نماید.
- ۳- کارشناس مسؤل/کارشناس فرهنگی اداره آموزش و پرورش استثنایی استان با همکاری سایر کارشناسان آن اداره می‌بایست نسبت به برنامه‌ریزی دقیق و نظارت برحسب اجرای دستورالعمل در آموزشگاه‌ها اقدامات لازم را به عمل آورد.
- ۴- کارشناس مسؤل/کارشناس فرهنگی اداره آموزش و پرورش استثنایی موظف است قبل از اجرای طرح جلسه توجیهی ویژه مدیران و مجریان طرح در آموزشگاه برگزار نماید.
- ۵- مدیر آموزشگاه می‌بایست مجری/ مجریان طرح را از بین کادر آموزشگاه که نسبت به احکام ضروری و ارکان و واجبات نماز آشنایی کامل داشته باشند؛ انتخاب نموده و آن‌ها را به رئیس اداره آموزش و پرورش استثنایی استان جهت صدور ابلاغ معرفی نماید. (بدیهی است معلم هر کلاس به عنوان مجری طرح در اولویت نخست می‌باشد).
- ۶- مجریان طرح می‌بایست آموزش عملی احکام به دانش‌آموزان را به صورت انفرادی انجام دهند.
- ۷- مجریان طرح ترجیحاً از نمازخانه‌ها و وضوخانه‌های مدارس به عنوان محل آموزش عملی احکام استفاده نمایند.

۸- آموزش عملی وضو و نماز در هر هفته به مدت ۳۰ دقیقه در محل کلاس یا نمازخانه و در زمان آموزش ساعات دینی و قرآن (در مناطق سفید) تعیین می‌شود.

۹- آموزش عملی وضو و نماز (در مناطق قرمز) بصورت مجازی و دعوت از دانش آموزان در گروه‌های کلاسی در شبکه شاد با بهره مندی از فیلم، عکس مورد عنایت قرار گیرد.

توجه: استفاده از فیلم‌های تهیه شده توسط همکاران (مطابق مفاد شیوه‌نامه تولید محتوای الکترونیکی آموزش مبتنی بر فعالیت‌های دینی ارسالی از سوی سازمان)، مورد تأکید می‌باشد.

۱۰- زمان اجرای طرح از دوازدهم مهر تا پایان آذرماه سال جاری است.

۱۱- مجریان طرح پس از اتمام طرح، به منظور تشویق دانش‌آموزان، نشستی با حضور اولیای آنان با عنوان «نماز و والدین» با رعایت پروتکل بهداشتی (در مناطق سفید) برگزار نمایند و ضمن اجرای عملی وضو و نماز توسط دانش‌آموزان نسبت به تهیه و صدور «لوح سپاس» مطابق کاربرگ ضمیمه برای هریک از دانش‌آموزان اقدام نموده و به آنان اهدا نمایند. همچنین از مجریان طرح نیز در این مراسم تقدیر به عمل آید.

۱۲- مجریان طرح (در مناطق قرمز) پس از اتمام آموزش، به منظور تشویق دانش‌آموزان، نسبت به صدور «لوح سپاس» مطابق کاربرگ ضمیمه برای هریک از دانش‌آموزان اقدام نموده و از طریق فضای مجازی به آنان اهداء نمایند.

۱۳- مدیر آموزشگاه می‌بایست جهت مشارکت حداکثری دانش‌آموزان و مربیان در این طرح تلاش نماید.

۱۴- مدیر آموزشگاه موظف است پس از اجرای طرح، نسبت به تهیه عکس‌های مناسب جهت تشویق و ایجاد انگیزه در بین سایر دانش‌آموزان اقدام و آن‌ها را در تابلوی اعلانات مدرسه و نیز انعکاس آن از طریق فضای مجازی (شبکه آموزشی شاد) اقدام نماید.

۱۵- مدیر آموزشگاه موظف است پس از اجرای طرح، گزارش کامل تصویری و آماری را تا پایان آذر ۹۹ به اداره آموزش و پرورش استثنایی استان ارسال نماید.

۱۶- کارشناس مسئول/کارشناس فرهنگی اداره آموزش و پرورش استثنایی استان و سایر کارشناسان (عندالزوم) می‌بایست در زمان اجرای طرح نظارت و بازدید مستمر از مدارس مجری داشته باشند.

۱۷- کارشناس مسئول/کارشناس فرهنگی اداره آموزش و پرورش استثنایی استان موظف است در پایان اجرای طرح گزارش مدارس را بررسی و طبق کاربرگ شماره ۲ تکمیل نموده و به همراه گزارش تصویری مدارس منتخب، حداکثر تا تاریخ ۹۹/۱۰/۱۰ به سازمان آموزش و پرورش استثنایی ارسال نماید.

۱۸- کارشناس مسئول/کارشناس فرهنگی اداره آموزش و پرورش استثنایی استان موظف است نسبت به دریافت نقطه نظرات کارشناسی مجریان طرح اقدام نموده و نسبت به جمع بندی و انعکاس ایده ها و طرح های نوین آنان مطابق کاربرگ پیوست به این سازمان اقدام نماید.

تبصره: آموزش عملی وضو و نماز برای تمامی پایه های تحصیلی دوره ابتدایی مورد تأکید بوده و گزارش نهایی از سوی کارشناس مسؤول / کارشناس فرهنگی استان (مطابق کاربرگ شماره ۲) فقط آمار دانش آموزان پایه ششم تحصیلی می باشد.

۱۹- رئیس اداره آموزش و پرورش استثنایی استان پس از پایان اجرای طرح و بررسی حسن اجرای آن در مدارس تابعه، می‌بایست نسبت به تقدیر از مجریان طرح، که تلاش و ابتکار ویژه‌ای جهت پوشش حداکثری دانش آموزان و اجرای کیفی طرح داشته‌اند؛ پس از تأیید مدیر مدرسه، به شرح ذیل اقدام نماید:

سطح اول: تقدیر توسط مدیرکل محترم آموزش و پرورش استان به میزان ۵۰٪ مجریان برگزیده طرح.

سطح دوم: تقدیر توسط رئیس محترم اداره آموزش و پرورش استثنایی استان به میزان ۵۰٪ مجریان برگزیده طرح.

محتوای آموزش عملی وضو و نماز:

مهم‌ترین وظیفه وزارت آموزش و پرورش در توسعه فرهنگ نماز، همانا آموزش نماز به نوباوگان دوره ابتدایی است. در این برنامه آموزگاران دوره ابتدایی با استفاده از روش‌های مفید و سودمند و متنوع اقدام به آموزش عملی نماز و احکام مربوط به آن در اوقاتی از برنامه روزانه و هفتگی کلاس خود می‌نمایند. براین اساس ضروری است دانش‌آموزان جهت آموزش عملی وضو، نماز و بیان اذکار و افعال نماز به مکان‌های مناسب (به ویژه نمازخانه) با حفظ پروتکل بهداشتی (در مناطق سفید) هدایت شوند و دانش‌آموزان (در مناطق قرمز) با همکاری والدین فیلمی از آموزش عملی وضو و نماز خود را برای مجریان طرح ارسال نمایند.

محتوای آموزش:

پایه ششم	پایه پنجم	پایه چهارم	پایه سوم	پایه دوم	پایه اول	نوع معلولیت
علاوه بر آموزش‌های پایه پنجم + آموزش احکام - تیمم و آشنایی با حدود حجاب (برای دختران) محرم و نامحرم را بشناسد	علاوه بر آموزش‌های پایه چهارم + اقامه نماز دورکعتی - احکام حداقل ۳ مورد از مبطلات نماز را بداند	علاوه بر آموزش‌های پایه سوم + آموزش احکام مکان و لباس نمازگزار	علاوه بر آموزش‌های پایه دوم + اذکار رکوع - سجده - قنوت - تشهد - سلام - اذان و اقامه	علاوه بر آموزش - های پایه اول + حمد و توحید	وضو	آسیب دیده ذهنی و آسیب دیده شنوایی
علاوه بر آموزش‌های پایه پنجم + آموزش احکام - غسل - وضوی جبیره - نماز قضا - نماز جمعه - واجبات و مبطلات نماز (از هر یک حداقل ۵ مورد)	علاوه بر آموزش‌های پایه چهارم + شرکت در نماز جماعت - آموزش احکام - زمان نماز - نماز مسافر	علاوه بر آموزش‌های پایه سوم + اقامه نماز ۴ رکعتی - آموزش احکام - طهارت - تیمم - مکان و لباس نمازگزار	علاوه بر آموزش‌های پایه دوم + اذکار اقامه - تسبیحات اربعه - تشهد و سلام	علاوه بر آموزش - های پایه اول + اذکار اذان - رکوع - سجده و قنوت	وضو - حمد و توحید	آسیب دیده بینایی و جسمی - حرکتی

کار برگ شماره ۲ ویژه استان

استان:

تعداد کل مدارس مجری طرح سودای بندگی:

تعداد کل دانش آموزان پایه ششم شرکت کننده در طرح در استان:

تعداد دانش آموزان پایه ششم شرکت کننده در طرح (مناطق سفید): دختر پسر

تعداد دانش آموزان پایه ششم شرکت کننده در طرح (مناطق قرمز): دختر پسر

تعداد کل مجریان طرح:

رئیس اداره آموزش و پرورش استثنایی استان

نام و نام خانوادگی:

مهر و امضاء:

به نام خداوند جان و خرد

دخترم / پسرم

مدرسه

دانش آموز پایه

از اینکه با الطاف الهی و تلاش و جدیت خود و والدین عزیز و معلمان و مربیان گرامی تان در طرح سودای بندگی با احکام وضو و نماز آشنا شدید و آموزش عملی آن را به خوبی فرا گرفتید، خدای متعال را سپاسگزاریم و این موفقیت بزرگ را خدمت شما تبریک عرض نموده و به شکرانه آن این لوح سپاس تقدیم حضورتان می گردد.

امیدواریم در بر پا داشتن دستورات مذهبی و برقراری رابطه با خداوند مهربان موفق و کوشا باشید.

مهر و امضاء

مشخصات و نقطه نظرات مجریان طرح سودای بندگی

نام و نام خانوادگی مربی / معلم:	نام مدرسه:	تلفن همراه:	سابقه خدمت:
<p>۱- نقاط مثبت آموزش مجازی را در این طرح بیان نمایید.</p> <p>۲- محدودیت ها، چالش ها و مشکلات مربوط به اجرای طرح در فضای مجازی را تبیین نمایید.</p> <p>۳- در صورت پایان دوره شیوع ویروس کرونا بمنظور ادامه روند بهره مندی از فضای مجازی چه پیشنهادی خواهید داشت.</p>			

نام و نام و خانوادگی:

امضاء: